

Overordnet

NM i fotball er vår eldste turnering. I tillegg til England er Norge et av landene hvor cupen har hatt høyest status, og frem til nylig var seer- og tilskuertall gjennomgående svært gode. De siste årene har det vært noe fallende oppmerksomhet omkring cupen, men det er lite sammenheng mellom forslagene som nå ligger på bordet og behovet for å revitalisere cupen. I stedet for en dramatisk omlegging av turneringen, trengs det en skikkelig satsing fra forbundet og rettighetshavers side. Årets cupfinale viser også at interessen og prestisjen fortsatt er der.

Et argument for omlegging av cup, er å gi mer rom for å tilpasse terminlisten til lagene som spiller europacup. Tilrettelegging for europacup er i seg selv positivt, men å dele opp den norske cupen over to sesonger er et altfor dramatisk tiltak. Det må fortsatt være plass i den tradisjonelle sesongen til å spille våre to nasjonale turneringer, serien og NM i fotball. I terminlisten for 2025 er det lagt opp til 11 cuprunder, 4 fler enn de normale 7. Det tyder på at det er plass til tilpasning i en vanlig norsk fotballsesong. Uansett må en omlegging av cupen være motivert av å styrke turneringen, ikke rydde plass i kalenderen.

I NFFs kommunikasjon om terminlisten for 2025 fremstilles det som umulig å få til vesentlige endringer. Det vises til mange landskamper og kamper i europeiske klubbturneringer. Terminlisten det legges opp til, er først og fremst et resultat av forbundets prioriteringer. I dette regnestykket havner NM i fotball nederst. Det er en unødig skjev prioritering mellom de norske turneringene, og internasjonale turneringer.

Fordeler med tradisjonell cup

Følger den naturlige fotballsesongen i Norge. Det er bedre vær- og spilleforhold under den tradisjonelle sesongen, og cupen foregår innenfor én sesong og ett kalenderår. Finale på tampen av sesongen gir en spennende avslutning på fotballåret.

Viderefører hundre år med tradisjon. Fortsatt stor prestisje med finalehelg og kongepokal på slutten av sesongen. De to første rundene, samt finalen, er fortsatt en folkefest.

Trekker folk. Årets finale viser at cupen fortsatt er populær. Kampen foregikk på et utsolgt Ullevål, og på det meste fulgte en halv million seere oppgjøret på TV, et langt bedre tall enn finalen mellom LSK og Brann våren 2023. Det viser at påstanden om at finaler på våren er mer attraktive for publikum, ikke holder vann.

Nok plass til tilpasninger for e-cup. I terminlisten for 2025 er det lagt opp til 11 cuprunder og to cupturneringer. Det viser at det er mer enn nok plass til den tradisjonelle cupen med syv runder og samtidig gjøre tilpasninger for e-cup.

Først og fremst et spørsmål om satsing. Cupen er blitt nedprioritert over flere år av rettighetshaver NRK, med dårlig dekning av flere runder og lite oppmerksomhet på egne flater i finalehelgen. Problemet er ikke formatet, men at cupen har blitt neglisjert. NFF og rettighetshaver må sammen satse på å gi cupen oppmerksomheten den fortjener

Problemer med omlegging av cup høst-vår

Kunstig lang pause. Flere måneders ventetid mellom rundene på høsten og våren. Publikum kan glemme hvilke lag som fortsatt er med.

Cup går over to år. Bryter med den tradisjonelle norske fotballsesongen. Potensielt store utskiftninger i spillerstallen i den lange pausen mellom sesongene.

Tidligere seriestart = kalde baner. Realiseres forslaget fra Hangeland-utvalget, vil det spilles cuprunde før den internasjonale runden i mars. Det betyr i praksis tidligere sesongstart og fotball tidlig i mars, en periode der det fortsatt er vinter mange steder i Norge. Blir forslaget vedtatt kan vi forvente flere kamper på reservebaner i årene som kommer.

Stor konkurranse. Avgjørende runder finner sted i en tid på året med mange kamper og merkedager. Det blir blant annet konkurranse med vintersport for noen runder.

Kort tid mellom semifinale og finale. Dette skaper logistiske utfordringer for publikum.

Det er riktig å tilpasse for e-cup, men omlegging er unødvendig dramatisk. Selv om det har vært en gledelig økning i antall europacup-plasser for Eliteserien, er det fortsatt ganske få klubber som spiller i Europa. En fullstendig omlegging av cupen, vår mest tradisjonsrike turnering, er et uproporsjonalt inngrep overfor de øvrige tolv lagene. Tilpasninger bør gjøres innenfor den tradisjonelle sesongen.

To cup-turneringer i 2025. Terminlisten legger opp til at de tre første rundene i NM 2026 starter før cupen 2025 er avsluttet. Det bryter opp flyten i turneringene og er vanskelig å holde styr på for publikum.

Mindre handlingsrom. Med to cup-turneringer i 2025 blir det mindre handlingsrom i terminlisten for de to neste årene, om cupforslaget blir vedtatt.

Svakt begrunnet og forankret. Hangelandutvalget la ikke frem håndfaste argumenter for hvorfor omlegging vil styrke cupen. Utvalget viser riktignok til at kommersielle partnere mener en finale i mai er mer attraktivt, men gir ingen forklaring på hvorfor. Erfaringene fra de siste finalene tyder også på at dette poenget ikke holder vann. Samtidig medga utvalget at et flertall av klubbene ønsker å beholde dagens format. Det mangler både argumenter og forankring for en såpass omfattende endring som det er foreslått.